

RESPONSE FORM - TPAC Stakeholder Forum

Status STIP certificaat

Respondent	
Name:	Ing. Pieter de Boer, KAM manager; 06-270 58 785
Organization:	Thunnissen Bouw te Heemstede en Van Braam Minnesma te Wormerveer
Country:	Nederland
Date:	21-8-2019

Chain of Custody (CoC)

Chain of Custody system	P 1. A Chain of Custody (CoC) must be in place from the forest unit of origin to the final point of sale, which provides a link between the certified material in the product or product line and certified forest units.
Chain of Custody group certification	P 2. If Group certification of the CoC is allowed, the standard must require that the group as whole must comply with the same requirements which are posed on individual companies.
Logos and labels	P 3. Logos and labels that belong to the certification system and occur on products and documents shall have an unambiguous meaning and shall be applied in accordance with the rules established by the certification system.

Development, Application and Management of certification systems (DAM)

Standard development	P 1. The process of standard development and the standard itself shall fulfil the requirements as established by international umbrella organisations (such as ISO and ISEAL).
System manager	P 2. The certification system shall be managed by a legal entity (system manager). The tasks and responsibilities shall be clearly distributed among the organisations, which form an organisational and/or functional part of the system.
Decision-making bodies and objection procedures	P 3. Decision-making bodies shall reflect the interests of stakeholders and shall provide for adequate procedures for objection and appeal regarding the decisions made and the functioning of the decision-making bodies.

Certification bodies and procedures

P 4. Certification bodies shall be independent and shall be competent to assess sustainable forest management and the chain of custody system.

Accreditation

P 5. The accreditation agencies that grant the accreditations for certification of sustainable forest management and/or the chain of custody shall be competent and independent, national or international organisations that are preferably member of the IAF.

General comments

Ons is ter ore gekomen dat het STIP certificaat ter discussie staat. Wij verbazen ons daar over.

Een aantal jaren waren wij als bouwbedrijven, met name op verzoek van opdrachtgevers, gecertificeerd voor FSC en PEFC. Daarbij merkte ik veel weerstand bij de collega's tegen deze systemen. Het vergt een in onze ogen onnodige administratie. In de praktijk kwam dit erop neer dat we zo min mogelijk projecten met duurzaam hout uitvoerden. Alleen als de opdrachtgever het contractueel vereiste hielden we het bij.

Sinds vorig jaar hebben we een nieuwe directie. Zij hebben aangegeven dat wij als bedrijven alleen nog duurzaam hout willen toepassen, maar dat dit niet tot een verhoging van de administratieve lasten mocht leiden. Uit intern onderzoek bleek dat meer dan 90% van al het hout dat we inkochten al duurzaam geproduceerd te zijn. De meer kosten om alles in duurzaam hout uit te voeren is dus gering. Omdat dit met FSC en PEFC ondoenlijk was zijn we over gestapt op STIP. Door de eenvoudige regels en slimme wijze van auditen zijn we heel enthousiast over dit certificaat. Ik wil graag aangeven dat STIP een veel meer betrouwbaar en een beter gecontroleerd systeem is.

Met de huidige systematiek van werken (FSC en PEFC en naar ik aanneem geldt dit ook voor Keurhout) kun je gemakkelijk frauderen in onze sector. STIP is transparant en zit gewoon slim in elkaar. Ik kan me voorstellen dat dit voor een aantal organisaties die veel geld verdienen met het uitgeven van certificaten en bedrijven die rommelen met de bouwhouding een bedreiging vormt. Maar ik hoop u uit te leggen waarom STIP een beter en eerlijker systeem is en waarom wij hiervoor gekozen hebben. Hierbij schets ik een aantal voorbeelden hoe makkelijk het is om te frauderen met FSC en PEFC in vergelijking met STIP.

1. Geen controle

FSC en PEFC werken op een basis van *projecten*. Als je een FSC of PEFC certificaat hebt betekend dit dat je FSC of PEFC projecten moet hebben. Maar hoe weet een externe auditor of je daadwerkelijk projecten hebt? Dat weten ze alleen als wij als bedrijf zijnde hen dat vertellen. De auditor vraagt aan het begin van de audit (vaak al via de mail) of je projecten hebt gehad. Als je nee zegt krijg je een formuliertje waarop je verklaart geen projecten te hebben. De auditor controleert dan helemaal niets en komt zelfs niet lang. Vanuit oogpunt van betrouwbaarheid vind ik dit te gek voor woorden. Dit kun je als bedrijf nota bene drie jaar achter elkaar doen (criterium FSC STD 20 011 punt 3.3). Al die jaren blijft het certificaat gewoon geldig. Ik vermoed dat veel collega bouwbedrijven (mogelijk meer dan 50%) nooit officiële FSC en PEFC projecten "hebben" als u begrijpt wat ik bedoel.

Een andere mogelijkheid om controle te omzeilen is dat je als bedrijf bijvoorbeeld een lijstje maakt met 3 projecten erop, die dan vervolgens worden gecontroleerd, terwijl je er in werkelijk 5 hebt. Lijstjes (en daarmee dus impliciet een schaduwboekhouding) is een criterium, zie criterium 5.7 van de FSC-STD-40-004 V3-0.

Bij STIP is er geen sprake van het hebben van 'projecten' omdat alle activiteiten op het gebied van hout / houtproducten die we uitvoeren onder het certificaat vallen. Ofwel er is altijd genoeg te controleren.

2. Groenverklaringen

Soms wordt ons door kopers gevraagd naar zogenaamde groenverklaringen. Deze verklaring vult een bouwbedrijf in en dan krijg je subsidie op het project. Dit bestaat sinds 2016, zie: <https://registergroenverklaringen.nl/uploads/verklaring%20inzake%20duurzaam%20hout.pdf>

Het bedrijf verklaart alleen maar duurzaam hout te gebruiken. Je hoeft alleen je FSC en/of PEFC certificaat nummer te vermelden. In de regeling staat dat de CI dit kan controleren. Maar de FSC / PEFC auditor weet én naar onze ervaring vraagt niet of / dat je deze verklaring hebt ingevuld en gaat vast niet op alle honderden projecten op de website klikken om te bekijken of je dit wel of niet hebt gedaan. Ik heb diverse malen met de organisatie van de groenverklaringen gebeld om te vragen wat en hoe zij gaan controleren. Daaruit bleek dat je alleen iets te hoeft 'verklaren' en dat er in de praktijk wordt *niet* gecontroleerd, ze hebben daarvoor namelijk helemaal geen plan.

3. Hulphout

Een ander vreemd fenomeen is dat voor de certificaten FSC en PEFC alleen het hout dat achter blijft in het gebouw duurzaam hoeft te zijn. Terwijl dat hout de komende tientallen jaren in het gebouw blijft zitten en daarmee al duurzaam is. Dus het hulphout (bekistingshout, tijdelijk plaatmateriaal, zaagsel, stellatten, etc.), dat na afronding van het project in de afval container verdwijnt (en dat zijn jaarlijks heel veel containers alleen al bij ons bedrijf) hoeft helemaal niet duurzaam te zijn... Voor STIP moet ál het hout duurzaam zijn. Dus wij gebruiken nu ook duurzaam geproduceerd hulphout, omdat ál het hout dat wij inkopen duurzaam is.

4. Een project

We hadden regelmatig met de externe auditors discussie over de vraag wat een "project" is. In de visie van FSC en PEFC is dat het geval als je iets "claimt". Dat betekent dat je een materiaalbalans invult met alle materialen erop die je levert onder het certificaat. Als we voorbeeld 84 woningen bouwden, dan moesten we een lijst aanleveren van hoeveel ramen, deuren, daken maar ook plintjes en aftimmerlatjes in dat werk zaten. Sommige auditors maakten het nog gekker en eisten dat we ook zaagverlies meenamen in de lijsten. Die hebben echt geen idee dat dit een onmogelijk (en absurde) eis is. De hoeveelheid zaagsel hangt namelijk af van hoe de zaagsnede wordt gemaakt: met een handcirkelzaag, decoupeerzaag of tafelzaag, etc. De auditor controleert vervolgens of jouw materiaalbalans klopt met de inkoopfacturen die je laat zien. Ik heb nog geen enkele auditor meegemaakt die verstand heeft van bouwen en vroeg om een bouwtekening of naar het bestek van de opdrachtgever. Dus er wordt alleen administratief (op basis van facturen) gecontroleerd en er is geen koppeling met de werkelijkheid. Daarnaast wordt verondersteld dat de opdrachtgever weet wat hij wil en koopt. Dit kan ik me voorstellen met een handelsrelatie aan het begin van de handelsketen (een groothandel koopt zoveel kubieke meter van die en die houtsoort). Maar zo werkt het niet in de bouw. Stel we leveren de woning aan 84 verschillende kopers. Weten die particulieren hoeveel meter plint in de woning aanwezig is? Of de opdrachtgever is een investeerder of een woningbouwcoöperatie. Ook zij hebben steeds minder kennis van wat er daadwerkelijk in de woning is gebruikt. Daar komt bij dat niemand zit te wachten op de lijstjes. Als wij de lijsten aan de opdrachtgever aanleverden, kregen we meestal als reactie 'wat moeten wij hiermee?', het interesseert het geen zier, als je maar aangeeft over een certificaat te beschikken. Over het algemeen verondersteld een opdrachtgever dat als je een FSC of PEFC certificaat hebt je ook echt duurzaam hout levert. Ofwel het is gemakkelijk om iets niet op je lijstje te zetten omdat de opdrachtgevers veronderstellen dat je met een certificaat duurzaam hout levert en de auditor alleen het door ons aangeleverde lijstje en de aangeleverde facturen (uitgeprint in een map) controleert. Daarnaast heeft geen enkele administrateur zin om uitvoerige lijstjes bij te houden waar niemand bij gebaat is. Even voor de beeldvorming: voor een hiervoor genoemd project met 84 woningen was een werkenadministrateur bij ons ongeveer 120 uur bezig met het bijhouden van lijstjes, facturen controleren en coderen, etc. Nog los van de tijd op de bouw die de uitvoerder ermee kwijt is. Daarom worden er bij voorkeur geen lijstjes gemaakt, maar alleen de 'nietszeggende' FSC en PEFC certificaten opgestuurd en vervolgens denkt de opdrachtgever duurzaam hout te ontvangen en wordt er door niemand gecontroleerd. Met STIP is de onnodige / onzinnige administratieve last weggevallen. Een werkenadministrateur doet gewoon zijn dagelijks werk, alleen moet hij / zij opletten dat op álle facturen aangegeven is dat de leverancier / onderaannemer zelf ook gecertificeerd is voor de levering van duurzaam hout; net zoals er een kvk nummer op een factuur dient te staan.

5. Geen statistische steekproef

Als bedrijfskundige heb ik me verbaasd over de wijze waarop steekproeven worden genomen: er ligt geen enkele statistische basis onder FSC, PEFC en Keurhout. Auditoren moeten een “afdoende” steekproef nemen (zie bijvoorbeeld criterium FSC STD 20 011 punt 2.6). In de praktijk werden vaak niet meer dan 10 tot 15 facturen gecontroleerd. De wijze van steekproef is niet vastgelegd en dus zijn er verschillen tussen auditoren. En daarmee hadden we discussie als er weer een nieuwe auditor langs kwam. Bij STIP zit er een statistische onderbouwing achter de steekproef en worden er al snel honderden facturen in de boekhouding gecontroleerd.

Samenvattend kun je stellen dat het mis gaat met de controle achter aan de handelsketen met bestaande systemen als FSC, PEFC en Keurhout, omdat auditoren controleren van verkoop (op “projectbasis”) naar inkoop. Er zijn wettelijke voorschriften voor de nummering van verkoopfacturen wat zou suggereren dat een auditor alle verkoopfacturen controleert, maar voor zover mij bekend is een auditor daartoe helemaal niet gemachtigd. Bovendien werkt het controlesysteem helemaal niet zo, zoals hierboven uitgelegd.

Waarom wij zo enthousiast zijn over STIP is omdat we voor STIP geen (fake)lijstjes hoeven te maken. Ook geen interne discussie / verleiding meer om een schaduwboekhouding bij te houden. Tijdens de audit worden gewoon álle bedrijven waar wij hout / houtproducten bij inkopen gecontroleerd en wordt een representatieve steekproef gehouden op basis van facturen. Daarnaast hoeven we hierdoor geen aparte administratie meer bij te houden op de bouw – aangezien ál het hout, ook het hulphout, duurzaam is. Ook maakt zagen of bewerken helemaal niets meer uit voor de hoeveelheden. Onze administratie is er geen extra tijd meer aan kwijt. Dit is voor onze bedrijven fijn omdat we veel minder administratieve lasten (en dus kosten) hebben. Elk lijstje wat apart gemaakt moet worden is namelijk fout- en fraudegevoelig! Bijkomend voordeel is dat het voor mij als interne- en ook voor de externe auditor ook veel beter is te controleren. Bij een STIP controle wordt de steekproef genomen uit ons boekhoudprogramma, daar is dus niet meer mee te sjoemelen. Je kunt niet even facturen uit je crediteurenboekhouding halen, je bent dan namelijk de belastingdienst aan het omzeilen en snijdt jezelf in de vingers omdat je het niet als kostenpost op kan nemen. Daar gaat onze interne controller niet mee akkoord.

We snappen dat er veel geld omgaat in FSC en PEFC. Maar we verbazen ons er over dat het zo'n fraude gevoelig systeem is. Nog los van de enorm stroperige internationale organisatie.

Voor ons is STIP een zeer welkome en goede oplossing en het past naadloos in ons bedrijfsbeleid om in ál onze projecten alleen duurzaam hout te gebruiken. Als STIP verdwijnt zullen we weer gaan werken met schaduwlijstjes, aangezien het ondoenlijk is om al onze projecten administratief bij te houden volgens de eisen van FSC / PEFC. Wij bouwen vele honderden woningen per jaar, daarmee zouden we een fulltime boekhouder moeten inzetten en daarmee sla je ons inziens de plank duurzaam mis.

Ik hoop echt dat jullie snappen waarom wij grote bedenkingen hebben bij FSC en PEFC en waarom wij zo enthousiast zijn over STIP. Mocht dit nodig zijn dan wil het graag terplekke op de bouw aan de hand van een project aan jullie uitleggen.